

Memòria de les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics durant l'any 2012

SOCIS I GOVERN

L'Assemblea General Ordinària anual fou convocada el dia 7 de febrer de 2012 a la sala Prat de la Riba de l'IEC. La SCEN va tancar l'any amb 187 membres inscrits, entre socis numeraris, col·laboradors i d'honor.

Durant el mes de febrer es va iniciar la campanya d'actualització de dades per a incorporar a la llista de socis, amb l'objectiu d'incorporar-hi el número de DNI i també el correu electrònic. Es va aprofitar l'ocasió per a informar tots els socis de la possibilitat d'obtenir un carnet de soci, expedit per l'Institut d'Estudis Catalans, que serveixi com a identificador de pertinença a la Societat, i per tant poder gaudir de manera més còmoda dels serveis i els avantatges que pres-ten tant la nostra Societat com l'IEC, com ara el descompte a l'hora d'adquirir publicacions. Aquest carnet de soci podria proporcionar altres avantatges derivats de serveis i beneficis que ofereixin terceres entitats amb les quals l'IEC arribi a un acord en el futur. Un primer avantatge que portaria incorporat aquest nou carnet és l'accés a la Biblioteca de Catalunya (BC) i a la xarxa de biblioteques del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, com a usuari de ple dret.

HOMENATGE A LEANDRE VILLARONGA

El mateix dia 7 de febrer, coincidint amb la presentació del seu darrer llibre, s'organitzà un acte d'homenatge a la trajectòria científica de Leandre Villaronga, que en aquell moment complia seixanta anys de recerca numismàtica. Al llarg de la sessió es van llegir públicament les nombroses adhesions que arribaren a la SCEN per correu postal o electrònic, tant d'àmbit particular com institucional. Entre les institucions que s'adheriren a l'acte cal esmentar les principals societats numismàtiques internacionals, com ara l'anglesa, la italiana o la francesa,

però també d'altres de properes com el Cercle de Barcelona i les de Terrassa i Sabadell. També es llegiren nombroses adhesions a títol individual.

Poc abans de l'acte, l'Assemblea General va ratificar un acord de la Junta de Govern segons el qual es proclamava el doctor Leandre Villaronga i Garriga soci d'honor de la SCEN. El mateix homenatjat va expressar el seu desig de no continuar exercint el càrrec de vicepresident emèrit de la SCEN que des de feia uns anys ocupava.

PUBLICACIONS

Edicions i presentacions

El dia 7 de febrer fou presentat el nou llibre de Leandre Villaronga i Jaume Benages, *Ancient Coinage of the Iberian Peninsula / Les monedes de l'Edat Antiga a la Península Ibèrica*, en edició bilingüe anglesa i catalana.

Durant el mes de juny es va enllestir el nou llibre de Miquel Crusafont, *Història de la moneda de l'Occitània catalana (segles XI-XIII)*. En aquesta ocasió s'organitzaren dues presentacions, a càrrec del doctor Flocel Sabaté i Curull, catedràtic d'història medieval de la Universitat de Lleida. La primera presentació tingué lloc a Barcelona, el dia 19 de juny, a la sala Pi i Sunyer de l'Institut d'Estudis Catalans, sota la presidència de la Dra. Maria Teresa Ferrer i Mallol. La segona presentació es desenvolupà a Lleida el dia 28 de juny, a l'edifici del Rectorat de la Facultat de Lletres de la Universitat de Lleida, dins del marc del II International Medieval Meeting Lleida 2012, organitzat pel Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals «Espai, Poder i Cultura» de la mateixa Universitat.

L'*Acta Numismàtica* 41-42, corresponent als anys 2011 i 2012, fou repartida als socis de la SCEN a finals d'any. L'elevat cost del llibre *Les monedes de l'Edat Antiga a la Península Ibèrica* havia obligat a ajornar la publicació d'*Acta Numismàtica*, 41, que en condicions normals hauria d'haver sortit a la primavera. La SCEN ha recuperat la cadència de publicació editant un número doble que inclou prou contingut com per a compensar aquell retard. A partir d'aquest moment la data de sortida i distribució de l'anuari queda fixada a finals del mateix any i no pas durant el primer trimestre de l'any següent com fins ara es feia.

Seguint les directrius de la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans s'ha incorporat a l'*Acta Numismàtica* un seguit d'informacions a fi de complir amb els paràmetres que són universalment emprats per a valorar aquest tipus de publicacions. Ja s'hi havien incorporat abans unes normes d'admissió i presentació d'originals i ara s'hi ha afegit els referents dels autors, la cadència, la data de recepció d'originals, els referents de la revista a l'encapçalament de cada article, etc. D'aquesta manera s'han cobert les dues condicions demanades per la

Secretaria Científica, que eren complir cinc paràmetres bàsics i almenys 15 dels complementaris, ja que se n'han complert 17. El dia 5 de juny la SCEN va informar la Secretaria Científica d'aquestes incorporacions. També es trameté un llarg informe a la Unitat de Producció Editorial referent als criteris a aplicar en la correcció dels textos de la nostra especialitat.

Conjuntament amb l'*Acta Numismàtica*, la SCEN distribuí als seus socis dos opuscles amb articles de Jaume Boada i Miquel Crusafont, que varen ésser publicats fora dels circuits numismàtics i podrien haver passat desapercebuts als especialistes. El Club de Col·leccionisme de Palma, que ja havia publicat altres opuscles, va decidir, amb l'acord dels autors, editar aquests dos articles i distribuir-los. La SCEN es va sumar a la iniciativa finançant-ne un escreix de tirada, de cara a fer-los arribar a tots els associats.

La SCEN va adquirir a finals d'any i en condicions de preedició quinze exemplars de l'obra *Philip Grierson, Irish Bulls and Numismatics*, de Lucia Travaini, per a distribuir entre els associats que la vulguin adquirir. Conté la bibliografia numismàtica completa del gran medievalista, a més d'altres textos d'interès.

Projectes

Al llarg de l'any 2012 es va continuar preparant l'edició de nous volums de l'obra esparsa de Leandre Villaronga, així com els darrers detalls de l'obra *The Iberian Peninsula*, de Miquel Crusafont, Anna M. Balaguer i Philip Grierson, dins de la sèrie *Medieval European Coinage* (MEC) que edita la Universitat de Cambridge, i que s'espera veure publicada l'any 2013.

Difusió

Per tal de millorar la difusió nacional i internacional de l'obra de Leandre Villaronga i Jaume Benages, *Ancient Coinage of the Iberian Peninsula / Les monedes de l'Edat Antiga a la Península Ibèrica*, es varen trametre a les principals societats numismàtiques un o dos exemplars de l'obra (complint la seva normativa) a fi que se'n fes recensió a les respectives revistes científiques. També es varen trametre exemplars a les principals cases internacionals de subhasta amb el prec que empreessin l'obra per a classificar els materials de les seves ofertes, atès que es tracta de la primera síntesi global de la moneda de l'Edat Antiga de la Península.

CONFERÈNCIES, DIFUSIÓ I CONSULTES

Conferències

Aprofitant la celebració del II International Medieval Meeting Lleida 2012, organitzat pel Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals «Espai, Poder i Cultura» de la mateixa Universitat, i a la mateixa sala on es celebrà la presentació del llibre de Miquel Crusafont, es programà una sessió lliure de tema numismàtic, amb la intervenció de quatre membres de la SCEN: Francisco Cebreiro («Quebrar el real para alcanzar la realeza. Un aspecto del ascenso al poder de las casas Trastámara y Avis en las monarquías peninsulares occidentales»), Pol Junyent («Fraus monetaris a la Catalunya del segle XV, segons els comptes del receptor dels emoluments de la Governació General de Catalunya»), Xavier Sanahuja («Aspectes identitaris de la moneda catalana baixmedieval») i Joan Antoni Sendra («La casa de moneda de València a l'època medieval»).

De la seva banda, Miquel Crusafont realitzà el mes de juny el seu curs anyal d'introducció a la numismàtica dins el màster de postgrau que dirigeix la professora Eva Serra del Departament d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona. A la mateixa Universitat en féu un altre per al Departament d'Història de l'Art de la professora Imma Socies, que es complementà amb un vídeo-entrevista que s'ha adjuntat als fons informatius de la seva càtedra. El mes de febrer féu una conferència per a la Unió Catalanista de Sabadell sobre els museus de la ciutat i el mes d'octubre una altra sobre les diferències històriques entre Catalunya i Castella. D'altra banda i per a l'Aula d'Extensió Universitària de Sabadell, inicià un curs de sis lliçons sobre Història de Catalunya que es clourà l'any 2013.

Congressos

La Universitat de Pau organitzà per a finals d'any un Congrés de Numismàtica especialment adreçat a l'estudi de la moneda del Biarn. Hi fou convidat M. Crusafont i es desenvolupà els dies 13 i 14 de desembre. Les sessions es feren a l'antic palau vescomtal que durant tant de temps ocuparen els vescomtes de la família catalana dels Montcada. Per invitació expressa dels organitzadors, la comunicació es féu en llengua catalana.

Difusió

Al llarg de l'any la Secretaria Administrativa de la SCEN, en col·laboració amb els serveis tècnics de l'IEC, ha anat enviant els nous carnets de soci de l'en-

titat a tots aquells socis que van comunicar les dades sol·licitades en circulars anteriors.

La pàgina web pròpia de la SCEN, hostatjada dins el portal de l'Institut d'Estudis Catalans, va canviar la fesomia a mitjan 2012 per millorar-la visualment i adequant-la a les necessitats informatives dels associats. L'adreça d'Internet és: <http://scen.iec.cat/>.

Al llarg del 2012 s'han anat realitzant actuacions de cara a documentar l'edifici de l'antiga Seca de Barcelona. Gràcies a la positiva actuació del regidor Jordi Portabella, l'Ajuntament de Barcelona acomplí el projecte d'adquisició d'un altre dels sectors en què es troba dividit l'antic edifici. El dia 14 de març, el mateix Portabella organitzà una visita a aquest nou espai, a la qual assistiren Maria Eugènia Ripoll i Miquel Crusafont. El dia 2 d'abril Miquel Crusafont tingué una nova entrevista amb Jordi Portabella, que l'informà de la situació del projecte. Tot i així i atesa la situació de precarietat econòmica no sembla que es pugui esperar una actuació significativa a curt termini.

La revista comarcal *Vallesos* ha continuat la seva tasca de divulgació numismàtica. En el seu número 4, tardor-hivern 2012-2013, hi ha publicat l'article «Monedes vallesanes dels segles XVI-XVII» de M. Crusafont.

Consultes

La Senyora Montserrat Sabater va sol·licitar informació sobre la simbologia i la tipologia d'algunes monedes occitanes del segle XII.

El Senyor Jordi Freixas i Mercadé, director del Saló Nàutic de la Fira de Barcelona, ens va fer arribar, de mans del Senyor Lluís Bonamusa, un exemplar del llibre «50.º Salón Náutico Internacional de Barcelona», recentment editada, per tal d'entrar a formar part de la secció de medallística de la nostra biblioteca.

El consoci Godhino Miranda trameté dades i fotografia d'una moneda d'or inèdita valenciana, sobre base de la qual es féu un article per a *Acta Numismàtica*, 41-42, que comptà també amb la col·laboració del numismàtic portuguès Javier Salgado i de Miquel Crusafont.

El Senyor Albert Verdaguer, descendent de l'antic dirigent del Cercle, Senyor Vila-Sivill, demanà assessorament sobre aspectes numismàtics en l'actuació del seu avantpassat per a un treball biogràfic que està preparant i que s'espera pugui ésser publicat pròximament.

El consoci Giral Royo demanà material bibliogràfic del volum d'homenatge al doctor Colbert de Beaulieu, que li fou tramès.

Al llarg del segon semestre s'han anat donant informacions bibliogràfiques i assessorament al nostre consoci Marc Rojas per al seu portal www.solomedievales.com.

A mitjan 2012 la professora Lucia Travaini va sol·licitar una fotografia del professor Philip Grierson que li fou tramesa.

El Senyor Emili Trilla, de Palma de Mallorca, trameté les dades d'un segell de pariatge que, un cop estudiat, serà publicat a *Acta Numismàtica*, 43.

Xavier Sanahuja, *secretari*